

Universitat Politècnica de Catalunya – Universitat de Barcelona

Màster oficial d'Enginyeria en Energia

Fitxa de descripció d'assignatura

Assignatura	Interacció amb la matèria i Detecció de les Radiacions Ionitzants			Codi:	33550
				Versió:	Juliol 09
Tipus:	Optativa	Crèdits totals ECTS:	5	Hores/setmana totals:	8
Idioma:	Castellà.	Crèdits presencials Teoria:	0,7	Hores/setmana presencials Teoria:	1
Hores/crèdit:	25	Crèdits presencials Problemes:	0,7	Hores/setmana presencials Problemes:	0
Quadrimestre:	3	Crèdits presencials Laboratori:		Hores/setmana presencials Laboratori:	1
Nivell:		Crèdits no presencials:	3,4	Hores/setmana no presencials:	6
Coordinador:	CALVIÑO TAVARES, FRANCISCO (UPC)				
Professors:	DE BLAS DEL HOYO, ALFREDO (UPC); CORTES ROSELL, GUILLEM (UPC)				
Horari i lloc de tutories:	Tutories: Secció d'Enginyeria Nuclear (Dept. Física i Enginyeria Nuclear) – ETSEIB, pavelló C – a hores convingudes				
Pre-requisits:					
Co-requisits:					
Objectius generals:	<p>La assignatura pretén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proporcionar coneixements sobre les radiacions ionitzants (RI) en relació amb el seu origen, naturalesa, aplicacions i detecció. • Proporcionar coneixements sobre els mecanismes de interacció de les RI amb la matèria. • Aportar els instruments físics i matemàtics necessaris per abordar els càlculs més habituals de interacció de les RI • Iniciar en la manipulació i l'ús d'alguns dispositius de detecció de les radiacions ionitzants, i en la interpretació de les senyals y mesures dels dispositius. • Iniciar en tècniques bàsiques de treball en grup cooperatiu. 				
Objectius específics de cada tema:					
Objectius transversals:	<p>- Treball cooperatiu</p> <p>- Expressió oral i escrita</p>				
Programa de Teoria:	<p>1. Conceptes bàsics Unitats de massa, energia i longitud pròpies de la física nuclear. Elements de relativitat. Model estàndard de l'estructura de la matèria i de les interaccions fonamentals.</p> <p>2. Estructura i radiacions atòmiques La radiació electromagnètica: els fotons. L'àtom. Nivells d'energia atòmica. Estats fonamentals i excitats de l'àtom. Processos de desexcitació atòmica. Excitació i ionització de substàncies: fluorescència i fosforescència. Raig X.</p> <p>3. El nucli atòmic. El nucli i les forces nuclears. Tipus de nucleoides. Propietats estàtiques del nucli. Estabilitat nuclear. Elements del model nuclear de capes. Nivells d'energia nuclear. Estats fonamentals i excitats del nucli.</p> <p>4. Radioactivitat. Introducció als processos radioactius. Tipus de processos radioactius. Llei d'evolució temporal de la desintegració de substàncies radioactives. Elements radioactius naturals. Radioactivitat artificial. Processos alfa. Processos beta. Emissió de raigs gamma.</p> <p>5. Interacció de la radiació carregada amb la matèria. Mecanismes de pèrdua d'energia. Pèrdua i transferència lineal d'energia. Abast. Interacció de les partícules alfa amb la matèria. Interacció de les partícules beta amb la matèria.</p> <p>6. Interacció de la radiació electromagnètica amb la matèria. Efecte fotoelèctric. Efecte Compton. Producció de parells. Atenuació i absorció de la radiació gamma.</p> <p>7. Detecció i mida Ionització en gasos. Detectors d'ionització. Detectors de centelleig. Detectors de semiconductor. El procés de detecció i mesura.</p>				
Pràctiques de Laboratori:	- Espectroscòpia i atenuació de radiació gamma amb sonda d'escintil·lació i sistema multicanal				

- Espectroscòpia de radiació carregada (alfa) amb detector semiconductor
- Mida de característiques d'una font de radiació beta amb detector de gas
- Estimacions d'atenuació i deposició d'energia de feixos de neutrons amb codis montecarlo

Activitats No Presencials:

- 1.- Preparació dels aspectes mes rellevants necessaris per explicar les experiències de laboratori
- Cerca de informació
  - Elaboració dels aspectes teòrics
  - Preparació de síntesis
  - Treball en grup d'estudiants de preparació de memòries de laboratori, problemes i teoria

Activitats Presencials:

- Presentació per part dels professors de alguns aspectes teòrics
- Treball en grup d'estudiants de desenvolupament de aspectes teòrics
- Treball en grup d'estudiants de solució de problemes tipus
- Explicació entre estudiants d'aspectes teòrics i pràctics.
- Exposició per part dels estudiants

Càrrega setmanal de l'estudiant en hores:

Tipus d'activitat / Setmana	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Total
Teoria	2	2	2	2	2			1	2			2	2	1		18
Pràctiques		2	2	2		2	2			2	2					14
Problemes																
Activitat No presencial	2	6	6	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	84
Treball individual																
Treball en grup																
Proves i exàmens								1						1	2	4
Altres activitats																
TOTAL																120

Metodologia docent:**Bibliografia Bàsica:****Bibliografia Complementària:****Criteri d'avaluació:**

Controls parcials:	30%	Exercicis/problemes:	%	Control final:	%
No presencial:	%	Pràctiques:	35%	Altres proves:	35% (Lliuraments, exposicions, ..)

Mètodes d'avaluació:

S'avaluarà contínuament, tenint en compte:

- La avaluació de cada practica es farà a través d'una memòria i una exposició, en dates fixes. Aquesta es una avaluació de grup.
- La avaluació "Altres" es basarà en lliuraments (3-4) i exposicions (1-2) que es realitzaran distribuïdes uniformement al llarg del quadrimestre. Una part serà individual i l'altre de grup
- Es faran dos controls de mínims (setmanes 8 i 14). Aquesta avaluació es individual
- Per optar a la qualificació de Lliuraments (Altres) s'ha de entregar al menys el 80% en els terminis establerts.
- Els controls de mínims s'han de superar tots dos amb un 80% d'encerts. Haurà possibilitat de recuperació.